

BAUDELAIRE ESSAI EMPATHIQUE

Voilà un livre pour qui aime Baudelaire, le Poète, Maître de l'aïsthesis, aux sens toujours en éveil et aux captations riches et capiteuses.

Voilà un livre pour qui aime la femme, celle de toutes les voluptés : la femme baudelairienne, fantasmée et fantasmatique.

Tuğrul İnal est un amoureux qui aime sur le mode baudelairien. Il aime la femme et le Poète ainsi – c'est ce qui fait le charme inactuel de son texte.

Cet essai nous place au cœur d'un dispositif à trois voix : celle du Poète, détentrice du chant ; celle de l'Auteur, son lecteur, le *Maître des variations* ; celle enfin du Lecteur « Mon frère, mon semblable », chante le premier : « mon alter ego », renforce le second, soit vous ou moi, les détenteurs de la *compréhension* (de « l'empathie »), si à notre tour, relevant l'invitation à pénétrer dans la ronde de la création poétique, nous entrons dans le cercle de l'écriture.

L'empathie est la seule méthode possible, nous dit l'auteur, pour qui veut pénétrer le monde obscur du savoir et de la psyché de l'artiste et pour qui souhaite atteindre les arcanes de la création poétique.

B. C

Fondateur de la revue FDE (la publication du Département de Langue et Littérature Françaises de la Faculté des Lettres de l'Université Hacettepe à Ankara) ainsi que la revue FRANKOFONİ (en collaboration avec l'Ambassade de France en Turquie) dont le 35e numéro a paru en 2019, Tuğrul İNAL mène une vie professionnelle consacrée à son département et à la littérature française.

Tuğrul İNAL

BAUDELAIRE
ESSAI EMPATHIQUE

Tuğrul İNAL

BAUDELAIRE ESSAI EMPATHIQUE

Préfacé par Bruno CANY

traduit du turc par
Pierre BASTIN
Özlem KASAP

L'Harmattan

Orhan Veli

Rédigé en deux parties, cet essai est pour ceux qui cherchent de nouveaux mondes, de nouveaux moyens d'expression, des différents aspects humains de l'homme du quotidien pour élargir les frontières de l'art poétique.

Dans la première partie (Essais d'études), l'auteur nous propose d'entrer dans l'univers du poète Orhan Veli. Poète aux petits gens d'Istanbul qui écoute cette ville *les yeux fermés/Istanbul'u dimiyorum gözlerim kapalı* et devient avec Nazım Hikmet l'introduit du vers libre dans la poésie turque, se livre à une critique intuitive du mécanisme de la raison en faisant fusionner l'ordinaire et l'extraordinaire. Ses poèmes dessinent un tableau représentant les différents états de la condition de l'humanité et de son aventure sur la terre.

Dans la deuxième partie (Essais empathiques), l'auteur de « Baudelaire, essai empathique » qui étudie à partir de *Petits Poèmes en prose (Spleen de Paris)* et de *Les Fleurs du Mal*, les principes de la philosophie baudelairienne et met en scène sur le mode d'une pièce à acteur unique, transformant les textes de Baudelaire en un « genre » poético-théâtral, nous propose cette fois-ci avec sa méthode empathique – qu'on pourrait comparer à des variations composées par Rachmaninov autour d'un thème de Paganini – une photographie mystérieuse à une sorte d'interprétation esthétique et théâtrale. Tuğrul İNAL rédige du début à la fin selon sa méthode empathique, le dernier essai *Je ne cherche que toi – Lettres à Nahit Hamm*, le grand amour de la courte vie de trente-six ans d'Orhan Veli. L'auteur met en scène, comme monologue selon les principes de sa méthode, ces lettres passionnantes oubliées dans un tiroir pendant soixante-quatre ans.

Tuğrul İNAL, Officier de l'Ordre des Palmes académiques et Chevalier de l'Ordre des Arts et des Lettres, fondateur de la revue FDE, ainsi que la revue Frankofoni, mène une vie professionnelle consacrée à son département et à la littérature française.

XX
ISBN :

Tuğrul İNAL

Orhan Veli

Tuğrul İNAL

Orhan Veli

Essai

Traduit du turc par
Özlem KASAP et Pierre BASTIN

L'Harmattan

**La francophonie
dans l'espace littéraire en Turquie**

Employée pour la première fois en 1880 par Onésime Reclus, géographe français, la francophonie signifie pour la Turquie, une vieille amitié oubliée qui ne craint pas pour autant la rouille. Langue véhiculaire pendant un certain temps, passeur de cultures surtout entre les diverses communautés ethno-confessionnelles qui constituaient l'Empire ottoman, le français est de surcroît la langue semi-officielle du ministère des Affaires étrangères et des institutions, des grandes compagnies européennes ou des sociétés anonymes installées en Turquie.

La diffusion du français hors de France et l'histoire de la francophonie attirent l'attention de plusieurs auteurs turcs qui y ajoutent l'amitié traditionnelle turco-française et les efforts culturels des Français au Proche-Orient.

Cet ouvrage met en exergue la concurrence entre plusieurs langues parlées et écrites en Turquie et l'apparition de la littérature francophone lors du mouvement de modernisation auquel participent le théâtre, la poésie et le roman de type occidental.

Toutes les civilisations, institutions, après avoir atteint leur maturité ou leur apogée, laissent leur place aux autres, sans cependant, se perdre complètement.

Appartenant déjà à un passé révolu, cela nous invite à nous demander si les pays francophones d'aujourd'hui resteront pour toujours francophones ?

Ancien directeur du département de traduction, d'interprétation ainsi que de langue et littérature françaises de l'Université Hacettepe, le professeur émérite Ekrem AKSOY mène une vie professionnelle consacrée à des langues et littératures. Il publie de nombreux ouvrages entre le turc et le français.

XX
ISBN : 978-2-343-23453-3

L'Harmattan

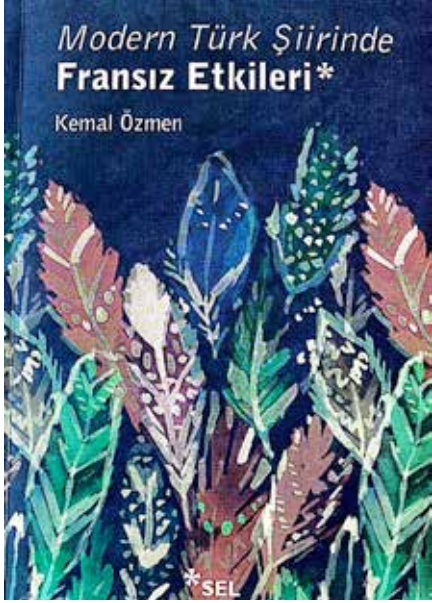
Ekrem AKSOY

La francophonie dans l'espace littéraire en Turquie

Ekrem AKSOY

**La francophonie
dans l'espace littéraire
en Turquie**

Tanzimat dönemiyle başlayan modernleşme sürecinde dışarıdan gelen etkilerin Tevfik Fikret, Ahmet Haşim, Yahya Kemal, Cahit Sıtkı Tarancı, Orhan Veli, Ahmet Hamdi Tanpınar, Ahmet Muhip Düran, İlhan Berk gibi Fransız şiiriyle bağlantılı (kendisi bu coğrafyanın şiirlerini etüde etmemesi dâhî olmamızı).

Fransız etkileri şiirlerimizin entelektüel ve yazınsal formasyonları kadar, modern şiirimizin yol haritasının, dâhâsı poetikasının belirlenmesinde temel bir işlev üstlenmiştir. *Modern Türk Şiirinde Fransız Etkileri*, temel öğelerlendirmelerin ötesine geçerek, modern şiirimizin doğasını, özgünlüğünü ve niteliğini sorguluyor.

Kemal Özmen, Divan edebiyatından şiirlerini net çizgilerle ayırma çabası içindeki Tanzimat şiirlerinin yanı sıra günümüz şiirlerinin de karşılaştırmalı bir tabiiyle giriyorken, bütün bu etkilerin sosyokültürel ve sosyopolitik çerçevesini çözmekten de çekinmiyor.

"Hiçbir edebiyatın, gücünü yitirmeden kendi içine kapanabilirliği görülmemiştir. Ulusal edebiyatlarda gerçekleştirilen en parlak başarılar her zaman yabancı katkılara dayanmıştır."

30 TL
#kalyayayinlari #kalyayayinlik
www.kalyayayinlik.com

Gilbert Durand'ın örnekle *ingelem*in antropolojik boyutu, edebî kinitörülük katkısıyla yeni bir aşırı ve belki daha derin akıllılığa gelene ingelem çalışmaları insanın, insan ilişkilerinin zaman ve uzamı gibi (ayrıca zaman ve uzam kavramı) dışarıdan katılmaya yarayan veçhâmlerinin kavranması, anlaşılması ve bir dışı güdüne yolunu gösteren çabasıyla birlikte, G. Durand'ın güdüne tino evren bir örneği. Mantığı dışarıdaki ingelemin katılmaya çıkan birle bir bilgiyi tüm sosyal alanı felsefeden, antropolojiden, folklorik, mitolojik, köşel kitaplardan, psikolojiden, psikolojiden, biyolojik, temel bilimlerden (özellikle Jung'un çalışmalarından) vd. dir. Bu çalışmada son derece katılmaya, sosyal bilimlerin akıllılığın yığın olduğu, antropolojiden, uygulanılmaları (hava tarihçeler), felsefeler ve psikolojiler (en fazla C. Gustav Jung örneği) özel olarak görülen bir derin, kavramsal olduğu kadar uygulanması dâhîyede ingelem çalışmaları üzerinde bir giriş yapıyoruz. Ancak bu alanda böyle var olan bir başlığı belli ölçüde felsefeli, bu kavramları çalışmaları bir de kavramları yapıyoruz. Bu kavramları ingelemin felsefi, mitolojik, sosyal, psikolojik, psikolojik, antropolojik vd. alanlarda adı bir çalışmaya nosyonu olarak değil de dışı çok bir çalışmaya yöntemi olarak yorumlanıyor kadar başka alanlarda nasıl çalışılmaktadır, kimi zaman da bu kavramları çalışmaları verileri yorumları anlamı nasıl akıllılığın yığın birle kimi belirlenimler yapmaya çalışıyor. Ayrıca olarak, Gilbert Durand ve Gustav Bachofen'in çalışmaları olduğu olarak, bu kavramları çalışmaları dosyaları kimi uygulamaları ise yapıyoruz.

40 TL
www.digigitaberi.com
#digigitaberi

ROLAND BARTHES & PARÇA YAZI

KUBILAY AKTULUM

cizgi
PUBLICATIONS

Parça yazı, yeni/ayrı, ayrılmışın dışında bir metin anlayışına dayanır; böyle bir metin doğrusallığı, çizgiselliği ortadan kaldırarak anlam olasılıklarını çoğaltır. Bu yazma biçimi yerleşik yazı kurallarından sapaarak gerçekliği hiçbir kurala bağlanmadan istediği gibi bölümlenmeye dayanır. Parça, bir türe indirgenmez, daha çok bir edebiyat anlayışı; şiir, roman, tiyatro, deneme, yaşamöyküsü vb. farklı türlerde karşımıza çıkabilen bir yazı stratejisidir. Kimileri içinse yalın bir imge, bir metafor, bir izlettir. Ya da biçimsel ancak anlamlı bir kopukluk gösteresidir. Bilgi edinmenin başlıca yolu bölmektir. Tek bir algı aracılığıyla bütünlüğü kavramak olası değildir. Karşılaştıkça, anlamın da karmaşılaşmasına kapı aralar. Parça yazı, bir kuşku çağının simgesidir; olumlamalar, kesinlikler zamanı sona ermiştir. Parça yazıyla kusalık, bildirilerin alabildiğine yoğunlaştırılması, formül duygusu, söylemsel özgürlük, yaratıcılık aracılığıyla bir tepkinin dışı varımı olur. Omnula kurumsallaşmış yazınsal söylem, yerini kaotik bir metne bırakır. Türlerin karıştırılması, biçimlerin bozulması, yapının altüst edilmesi, seslerin çoğaltılması modernitenin bir özelliği olarak görülür. Parça yazı karşısında alıcının daha etkin olması beklenir. Parça yazı yazarın resmi yazının kapsamı dışındadır. Balzac tarzı burjuva öyküleri karşısında aldırmaz bir tutum içerir. Böylece, parçalararak ayrılmışın dışında bir algı yaratır. Bu kitapta, daha çok Fransız ve kimi frankofon yazarları odağı olarak parça yazının ne olduğu üzerinde duracağız. Amacımız parça yazı konusunda kesinlik bir tanımlama yapmak, konumuzun her yönüyle tüketmek değil (parça yazının bilinen özelliği 'tanımlanamaz' olduğudur). Kitabın sınırları içerisinde şu ya da bu biçimde parça yazı pratiğine başvurulan tüm yazarlardan söz etme olanağımız yok. Daha çok, akla hemen gelen kimi kuramcılardan, yazarların parça yazı konusundaki tutumlarını, tanımlarını kısaca açıklamakla yetineceğiz. Bir varsayımı kanıtlamak uğrasında olmak yerine parça yazı ve illintili olduğu kavramlar konusunda öne çıkan bilgileri, tanımlamaları üst üste yığacağız. Son aşamada, önce parça yazının emblematic isimlerinden olan Emile Cioran'ın parça yazı anlayışından söz edeceğiz. Ardından, Pascal Quignard'ın metinlerinde parça yazı pratiğine değineceğiz. Son olarak Georg Christoph Lichtenberg'in sekiz bin kadar sağız ve özdeyişini bir roman bağlamında yorumlayan Pierre Senges'in *Fragments de Lichtenberg*'i (Lichtenberg'in Parçaları) üzerinde duracağız.

ISBN 978-605-196-678-7

www.cizgikitabevi.com
f /cizgikitabevi

PARÇA YAZI ÇÖZÜMLEMESİNE GİRİŞ

KUBILAY AKTULUM

cizgi
PUBLICATIONS

Accidenti olan okurlar Roland Barthes'ın göstergebilimsi ya da yapısal olarak tanımlamakta yetinir, daha ileriye pek gitmezler. Kimileri de ona üçüncü bir kişilik yaklaşırlar: Barthes bir deneme yazardır. Bize göre Barthes, konuşma yapı, metin, yazı, harf olan, kroniki, annessini ve ölümsüz intellektüel modern, katra postmodern bir 'romana' yazardır. Ya da, kısaca, söylemi ve yazımı, yazma biçimi 'romanesk bir romanlıkta' buluşan bir yazardır. Omsun parça yazı konusundaki tutumuna ayrıntılı olarak incelemeden göstergebilime, yapısalcılığa, bu yaklaşımlarına indirgenmesi ve bilimsel çabalarına karşı olduğu (özellikle 1970'li yıllardan sonra yarıdıklarıyla) görülebilir. Barthes, yazısıyla, akademik çalışmalarında, yarıdıklarıyla hep benzerlerinden ayrılmıştır. Bu nedenle her çalışması bir kopuş imler. 'Parça', yalın bir yazı biçimi olarak kalıyıp sanki ritim yaşamının en belirgin özelliği durumuna gelmiştir. Konusuna Roland Barthes'da parça, hem bir yazı biçimi, hem bir izlek, hem bir metaforudur. Barthes, 'kaybolmuş', 'dışgöyletirmeye' çabasına, 'dışgöyletirmelere' karşı çıkan 'uçuk', söylemini metodolojisi göndermelerle, anımsatmalarla doldurmuş, benzersizlik karşısında ayrıpıklığı bağlanmış, metin karşısında okuru her adımda dikkatli olmaya zorlayan çoğul, çobesli bir yazardır. Bu kitapta belirgin bir potansiyel yok (belki de şu 'serbest çağrışım' dışında). Bazen parçaya bir imge, bazen bir izlek, bazen bir metafor, bazen bir yazı biçimi ya da metnin yapısal bir özelliği olarak değineceğiz. Parça yazı, başka içerikleriyle, kalemimizin ucuna geldiği gibi ele alacağız (Barthes'ın belirlemesine uygun olarak, dışgöyletirmeye serbest bırakacağız). İlgili olduğu bağlamları göz önünde bulundurarak parça yazının Barthes'ın metinlerindeki kimi değişik yönlerini, görünümlemlerinin evrilmiş izleyeceğiz. Yapıtlarının pek çok yerinde parça yazı, çoğulluğu, olasılıklığı, uzatma, dize karşıtlığına vb. ilişkin bir yerler söyleyen Barthes'ın yazının romanın özelliğini en genel anlamıyla anlatmaya ve aktarmaya (anlatmaya) çalışacağız. Bir bakıma başından sonuna onun 'romanesk' yazmasını kendimizce yeniden yazacağız.

ISBN 978-605-196-678-7

www.cizgikitabevi.com
f /cizgikitabevi